

Steeds minder toegevoegd suiker **in zuivelproducten**

In de strijd tegen overgewicht is ook de hoeveelheid toegevoegd suiker in zuiveldranken en -toetjes verlaagd. De Nederlandse zuivelindustrie werkt al sinds 2010 aan suikerverlaging en heeft in 2015 aanvullend een commitment gedaan voor een verlaging van toegevoegd suiker in deze zuivelproducten.

Ongeveer de helft van de Nederlandse bevolking heeft last van overgewicht. Deze mensen lopen meer gezondheidsrisico's dan degenen met een lager gewicht. Gemiddeld zorgt ernstig overgewicht ervoor dat mensen drie jaar korter leven en daarnaast vijf gezonde levensjaren inleveren. De oor-

zaak van overgewicht is simpel gezegd dat mensen meer calorieën binnen krijgen dan verbranden. Maar het probleem is natuurlijk complexer. We leven in een omgeving die ons steeds minder stimuleert om te bewegen en er is een toenemende voedselkeuze waardoor we steeds meer verleid worden om te eten. Er moet dus op meerdere gebieden worden ingegrepen om overgewicht tegen te gaan en het tij te

keren. Een van de manieren waarop levensmiddelenfabrikanten kunnen helpen bij de aanpak van overgewicht is het veranderen van de samenstelling van producten.

Zuiveldranken en toetjes

Om het voor consumenten makkelijker te maken minder energie te consumeren, is de Nederlandse zuivelindustrie al jaren actief bezig om de hoeveelheid suiker in zuiveldranken en zuiveltoetjes te verlagen. In 2015 is door betrokken partijen een commitment gedaan voor het verlagen van toegevoegd suiker in zuiveltoetjes en zuiveldranken. Voor zuivelondernemingen is het de uitdaging om de suikerverlaging

.....

Dit is het tweede deel van een tweeluik over productherformulering in de zuivel. In Voeding Magazine 1, 2016 stond het eerste deel over de bereikte zoutverlaging van 22% in Nederlandse Goudse kaas.

Wat zijn toegevoegde suikers?

Het Voedingscentrum verstaat onder toegevoegde suikers: alle mono- en disachariden met een calorische waarde van boven de 3,5 Kcal uit andere bronnen dan groente, fruit en zuivelproducten. Producten die volledig uit suikers bestaan en niet afkomstig zijn van fruit, groente of zuivel vallen onder toegevoegde suikers. Dit zijn bijvoorbeeld suiker, (vruchten)siroop, honing en gekonfijte vruchten. Zuivelproducten bevatten van nature melksuiker (lactose). Dit is geen toegevoegd suiker. Volgens de NEVO 2011-tabel bevat rauwe melk van nature 4,4g mono- en disachariden per 100g.

zodanig door te voeren dat de consument het product blijft waarderen. Suikerreductie moet geleidelijk plaatsvinden, om te voorkomen dat de consument alsnog zelf suiker aan het product toevoegt of kiest voor een ander product. Dit artikel geeft een overzicht van het nationaal en internationaal overheidsbeleid om toegevoegd suiker in producten te verlagen en laat de behaalde resultaten zien van Nederlandse zuivelondernemingen op het gebied van suikerverlaging in zuiveltoetjes en zuivel dranken.

Prioriteit Minister Schippers

Suikerreductie staat hoog op de politieke agenda in zowel Nederland als de Europese Unie. Het onderwerp was zelfs één van de prioriteiten van Minister Schippers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) tijdens het Nederlands voorzitterschap van de Europese Unie in 2016. Reden voor Minister Schippers om dit op de Europese agenda te zetten, is dat in Nederland al enkele jaren succesvol wordt gewerkt aan productverbetering. In eerste

Het toegevoegd suiker is niet door zoetstoffen vervangen, maar geleidelijk verminderd

instantie werd productverbetering in ons land in gang gezet via het platform Productsamenstelling van de Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie (FNLI) en het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL). Fabrikanten en retailers werkten hierin samen aan het verbeteren van producten zodat consumenten gemakkelijker kunnen kiezen voor gezondere producten. De invoering van het Vinkje zorgde voor een flinke extra stimulans, omdat bedrijven hun producten moesten verbeteren om aan de productcriteria van het Vinkje te voldoen. In 2014 riep de Minister van VWS samen met het bedrijfsleven het Akkoord Verbetering Productsamenstelling (AVP, www.akkoordverbeteringproductsamenstelling.nl) in het leven. Binnen dit akkoord gaan bedrijven hun producten zodanig verbeteren dat de consument in 2020 met een

zelfde productkeuze als in 2014 minder zout, verzadigd vet, suikers en calorieën binnenkrijgt.

Suikerreductie sinds 2010

Voorafgaand aan het AVP waren Nederlandse zuivelondernemingen al op eigen initiatief gestart met het terugdringen van toegevoegd suiker in hun zuivel dranken en toetjes. Het toegevoegd suiker is niet vervangen door zoetstoffen, maar is geleidelijk verminderd. De consument blijft hiermee de keus hebben tussen producten met en zonder zoetstoffen. Door langzaam – verspreid over een aantal jaren – minder suiker aan zuivel dranken en toetjes toe te voegen, hebben consumenten kunnen wennen aan een minder zoete smaak. Daarnaast is van verschillende technologieën gebruik gemaakt om de zoete smaak te behouden. Zuivelonderneming >

Tabel 1. Behaalde suikerreductie in zuiveltoetjes en zuivel drankjes (Bron: FrieslandCampina en Arla Foods)

	Toegevoegd suiker		Reductie toegevoegd suiker
	2010 g/100ml	2015 g/100ml	
Fristi	7,0	4,9	30%
Yoki	7,8	4,9	37%
Vifit drink	6,5	4,9	25%
Mona luchtige pudding	15,9	13,2	17%
Goedemorgen! Drinkontbijt	6,8	4,8	29%
Milk&Fruit*	8,7 (in 2014)	5	43%

* Suikerreductie ingezet in 2014

Productherformulering bij zuivel

FrieslandCampina begon in 2009 met een groot suikerverlagingsprogramma. Inmiddels brengt het bedrijf elk jaar ruim acht miljoen kilo minder suiker op de markt. De suikerverlaging werd ingezet voor alle producten binnen FrieslandCampina – van kinderproduct tot verwentoeetjes – en is dus merkoverstijgend (Tabel 1). Ook zuivelonderneming Arla Foods heeft het toegevoegd suiker in een aantal producten verlaagd. Daarnaast brengt het bedrijf nieuwe producten op de markt, zoals Skyr en Arla Naturals, die ruim voldoen aan de vastgestelde norm van het AVP.

Suiker- consumptie in Nederland

Uit de Voedselconsumptiepeilingen (VCP) van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) blijkt dat de totale energie-inname door mono- en disachariden in 25 jaar tijd vrijwel niet is veranderd. De inname van mono- en disachariden onder de gehele Nederlandse bevolking was volgens de VCP van 1987-1988 gemiddeld 134 gram per dag en leverde daarmee 22,5% van de energie-inname. De VCP-gegevens over 2007-2010 laten zien dat de gemiddelde inname 122 gram per dag is en 21% van de energie-inname levert.

Tabel 2. Afgesproken normen voor toegevoegd suiker (Bron: Akkoord Verbetering Productsamenstelling)

Zuiveltoetjes	Gerealiseerd op	Maximale hoeveelheid
Fruityoghurt en kwark met smaak	31-12-2017	11,6 g/100g
Vla (basis)	31-12-2017	6,3 g/100g
Vla – Specialties	31-12-2017	9,4 g/100g
Pudding en Mousse	30-06-2018	18,2 g/100g
Zuiveldranken met smaak	31-12-2017	8,0 g/100g

Maximum toegevoegd suiker

Binnen de afspraken van het AVP hebben de Nederlandse Zuivel Organisatie (NZO), FrieslandCampina, Arla Foods, CBL en FNLI een commitment gedaan om het percentage toegevoegd suiker in zuiveltoetjes en zuiveldranken verder te reduceren. Onder zuiveltoetjes en -dranken vallen de subcategorieën toetjes/puddingen/mouse, yoghurt en kwark, vla (zowel basis als specialties) en zuiveldrinks met smaak. Tussen 1 januari 2015 en 1 januari 2018 moet het toegevoegd suiker in zuiveldranken en zuiveltoetjes gemiddeld met 5% zijn verlaagd. Daaruit volgt een nieuw maximum voor toegevoegd suiker per subcategorie (Tabel 2). Door dit nieuwe maximum worden sommige producten sterker verlaagd in toegevoegd suiker dan andere producten. Binnen de subcategorie zuiveldrinks met smaak moet het product met het hoogste gehalte aan toegevoegd suiker met ongeveer 22% aan toegevoegd suiker worden gereduceerd. Binnen de subcategorie yoghurt en kwark moet het product met het hoogste toegevoegd suikergehalte zelfs met 40% aan toegevoegd suiker worden gereduceerd.

Nieuwe Sugar Annex

Los van het AVP worden ook vanuit de Europese Unie stappen gezet op het gebied van het reduceren van toegevoegd suiker. Binnen het EU Framework for National Initiatives on Selected Nutrients is eind 2015 een nieuwe Annex ontwikkeld voor toegevoegd suiker: de Added Sugars Annex. Het voorstel is om een algemene maatstaf in te stellen voor een gereduceerd percentage toegevoegd suiker van minimaal 10% in 2020 ten opzichte van de waarden van 2015. Het doel is om in zo veel mogelijk productgroepen deze 10% reductie in toegevoegd suiker tussen 2015

en 2020 te realiseren. Een andere optie is te streven naar het niveau van de best presterende landen. Het document heeft nog geen officiële status, maar de verwachting is dat de Sugar Annex uitgevoerd gaat worden. Daarom zullen de NZO en de betrokken zuivelondernemingen voor de periode 2018-2020 een aanvullend voorstel indienen waarmee ook het AVP geheel voldoet aan de eisen die de Sugar Annex stelt, namelijk een afname van 10% aan toegevoegd suiker in zuivelproducten in de periode 2015-2020.

Conclusie

Het gezonder maken van zuivelproducten staat al jaren hoog op de agenda van Nederlandse zuivelondernemingen. Binnen de EU zijn Nederlandse zuivelondernemingen voorloper op het gebied van productherformulering. Veel andere Europese landen moeten nog starten met het verbeteren van hun producten. Voor die landen is de Sugar Annex een stok achter de deur om de hoeveelheid toegevoegd suiker in producten terug te brengen. Nederlandse zuivelbedrijven werken al sinds 2009 aan het geleidelijk terugbrengen van toegevoegde suikers in zuiveldranken en zuiveltoetjes. Daardoor zijn in de periode vóór het Akkoord Verbetering Productsamenstelling al grote stappen gezet. De Nederlandse zuivelsector heeft zich gecommitteerd om ook binnen het AVP een suikerverlaging te realiseren tussen 2015 en 2020, die ook zal voldoen aan de nieuwe Added Sugars Annex van de Europese Unie. <

TEKST PETER WOLFS, STEPHAN PETERS (NZO)
ILLUSTRATIE DANNES WEGMAN